

Nærings- og
fiskeridepartementet

Eieroppfølging av bærekraft/samfunnsansvar

Muriel Bjørseth Hansen, Eierskapsavdelingen

Oslo, 23. november 2017

Tema

1. **Rammene for statens eierskapsforvaltning**
2. Forventningene på bærekraftsområdet
3. Hvordan jobber vi

Statens direkte eierskap

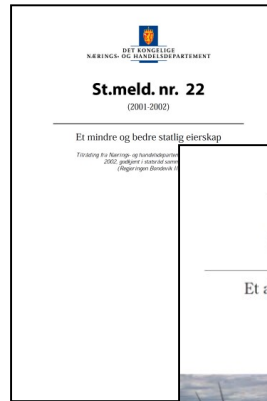
Departement	Selskaper
Nærings- og fiskeridepartementet	29
Kulturdepartementet	11
Samferdselsdepartementet	7
Helse- og omsorgsdepartementet	7
Olje- og energidepartementet	6
Landbruks- og matdepartementet	4
Kunnskapsdepartementet	4
Klima- og miljødepartementet	2
Finansdepartementet	1
Forsvarsdepartementet	1
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	1
Utenriksdepartementet	1
<u>SUM</u>	<u>74</u>

- Markedsverdi ca. 700 mrd. kroner

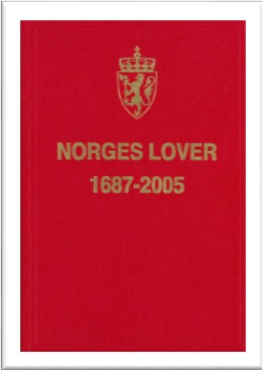

Eierskapspolitikken – gradvis utvikling

- **Bondevik II-regjeringen:**
Meld. St. 22 (2001-2002):
"Et mindre og bedre statlig eierskap"
- **Stoltenberg II-regjeringen:**
Meld. St. 13 (2006-2007):
"Et aktivt og langsiktig eierskap"
- **Stoltenberg II-regjeringen:**
Meld. St. 13 (2010-2011):
"Aktivt eierskap – norsk statlig eierskap i en global økonomi"
- **Solberg-regjeringen:**
Meld. St. 27 (2013-2014):
"Et mangfoldig og verdiskapende eierskap"

Skille mellom eierrollen og statens øvrige roller

<u>Regulator</u>	<u>Tilsynsmyndighet</u>	<u>Tilskuddsyter</u>	<u>Eier</u>
	  		

Eksempler på styringsmuligheter (virkemidler):

Lover Forskrifter Konsesjonsregime	Ressursbruk per område Reaksjonsform ved brudd	Beløp per formål Tildelingsbrev ("resultatkrav")	Mål per eierskap Vedtekter Styresammenset.
--	---	--	--

Rammer for statlig eierskapsutøvelse

Grunnloven § 19, aksjelovene, VPH, økonomiregelverket

Eierskapsmeldingen – prinsipper og forventninger

Kategoriseringen av selskapene

Staten er ikke direkte representert i styret

Corporate governance (OECD/NUES)

Meld. St. 27

(2013–2014)

Melding til Stortinget

Et mangfoldig og verdiskapende eierskap

Fire eierkategorier, gitt statens mål

Mål om høyest mulig langsiktig verdiutvikling innenfor bærekraftige rammer

	Tema	Forventninger/beslutninger	Analyser (eksempler)
	Styresammensetting	Valg av styrets medlemmer Godkjenning av styrehonorar	Styreevalueringer Samtaler med styreleder og medlemmer Styrerekuttering Benchmarking av honorarer
	Virksomhetsstyring	Vedtekter CG-rapport Større strategier Insentivsystem, lederlønn Styrets virkemåte og utvikling ¹⁾ FoU, kompetanse, innovasjon	Selskapets styringsmodell Mål og strategi Risikostyring Selskapets ressurs/talentforvaltning Insentivmodell Varslingssystemer
	Kapitalstruktur og utbytte	Avkastning Utbytte, tilbakekjøp Kapitalinnskudd	Finansielle mål og resultater Strategi og vekst Investeringer
	Bærekraft og samfunnsansvar	Rapport om bærekraft og samfunnsansvar Mangfold og likestilling	Bærekraftstrategier vesentlighetsanalyse og interessentstyring Klimastrategi
	Rapportering	Årsregnskap og styrets beretning Annen rapportering	Analyse av rapportering av: Styret og styrets arbeid, Virksomhetsstyring Kapitalisering, Bærekraft og Samfunnsansvar

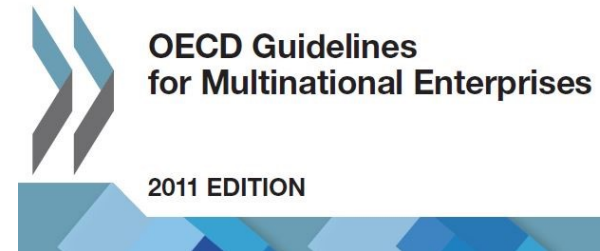
Tema

1. Rammene for statens eierskapsforvaltning
- 2. Forventningene på bærekraftsområdet**
3. Hvordan jobber vi

Overordnede og generelle forventninger - eksempler

- Retningslinjer for arbeidet med samfunnsansvar
- Etiske retningslinjer
- Styrets ansvar
- FNs Global Compact
- OECD, ILO, GRI
- Gode varslingsystemer
- Dialog med vesentlige interessenter

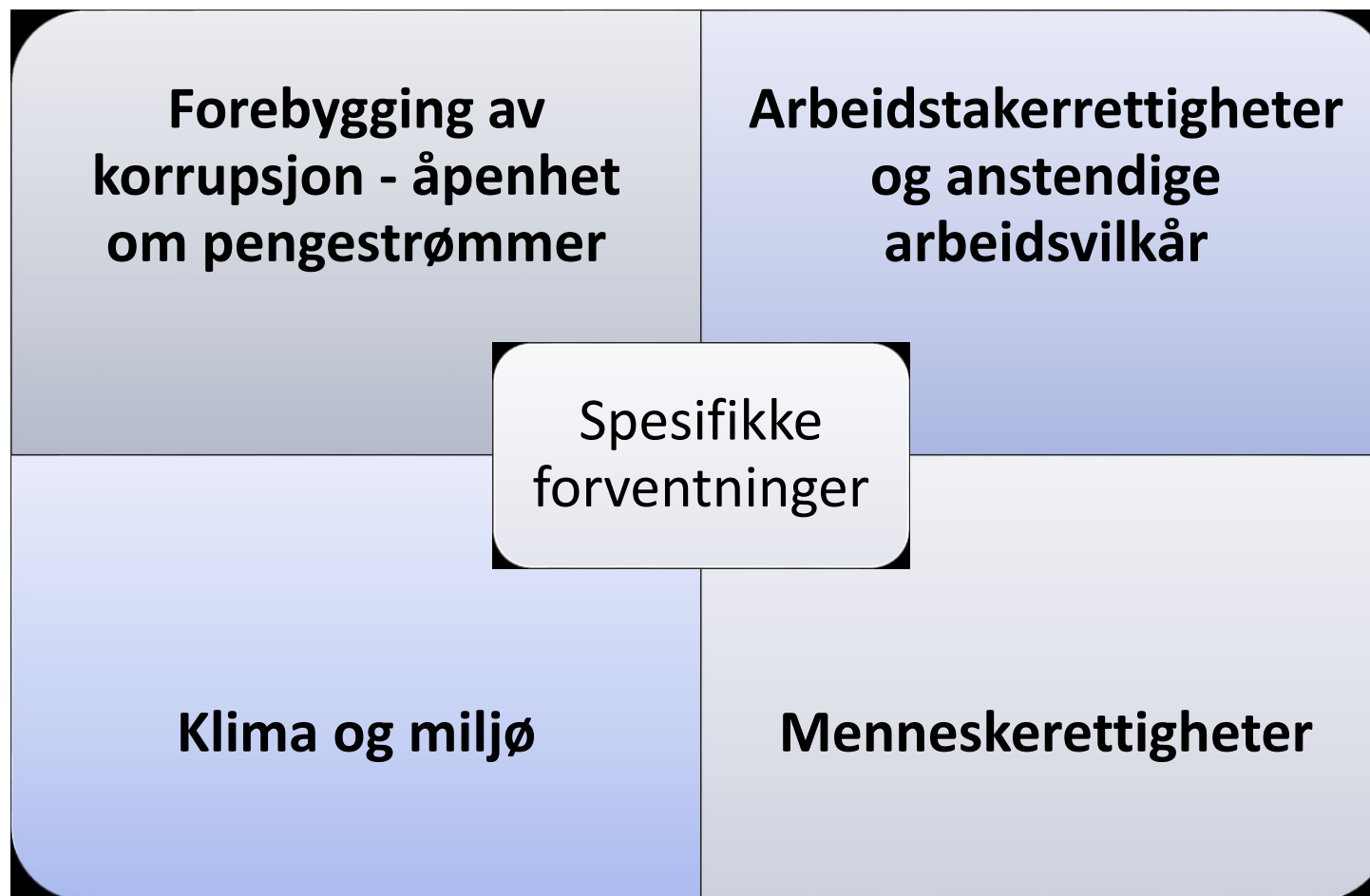

Forventninger til styrenes oppfølging av arbeidet med samfunnsansvar

- Arbeidet med samfunnsansvar er forankret i selskapenes styrer – tonen fra toppen
- Styrene har en aktiv og sentral rolle
- Styrene rapporterer på vesentlige områder i sin årlige beretning
- Styrene sørger for nødvendig egen kompetanseutvikling

Hvorfor: Økt oppmerksomhet fra styrene vil kunne bidra til bedre risikostyring og mulighetsforståelse og slik bidra til å ivareta aksjonærverdiene

Spesifikke forventninger til selskapene på fire områder

Tema

1. Rammene for statens eierskapsforvaltning
2. Forventningene på bærekraftsområdet
- 3. Hvordan jobber vi**

Regjeringens oppfølging av selskapenes arbeid med samfunnsansvar

- Eierdialogen – omfattende eierdialog på feltet i kvartalsmøter, årlige samfunnsansvarsmøter, fellesmøter med styreledere osv.
- Utarbeider en årlig veileder for arbeidet med samfunnsansvar
- Styreevaluering og styrevalg
- Generalforsamling
- Dialog med frivillige organisasjoner og andre fagmiljø
- Prosjekter i 2017 på korrupsjon og klima og miljø – kartlagt risiko

Eierdialog i praksis – eksempler

- Hva er styrets rolle i identifisering, håndtering og oppfølging av samfunnsansvar, likestilling etc?
- Foretar selskapet en interessentdialog og vesentlighetsanalyse? Hvordan gjøres dette? Eventuelt hvorfor ikke?
- Definerer selskapet mål og oppfølgingsplaner for de mest vesentlige temaene, og hva er i tilfelle disse? Hvordan rapporteres dette?
- Gjenspeiler selskapets avlønningsprinsipper (KPIer til ledere) målene på området? Hvordan rapporteres dette?
- Har selskapet vurdert på hvilken måte virksomheten påvirker samfunn og mennesker og om det kan forekomme menneskerettighetsbrudd i egen virksomhet og eller i leverandørkjeden?
- Hvordan arbeider selskapet med å kartlegge hvilken risiko som finnes i virksomheten, inkludert leverandørkjeden, knyttet til menneskerettigheter?

Eierdialog i praksis - fortsetter

- Hva er styrets rolle i identifisering, håndtering og oppfølging av antikorrupsjonsarbeidet?
- Hva slags retningslinjer har selskapet når det gjelder åpenhet om økonomiske transaksjoner og skatt, samt bruk av såkalte skatteparadiser?
- Hva gjør selskapet for å bidra til åpenhet om økonomiske transaksjoner, herunder også skatt? Hva anser dere som de største utfordringene?
- Har selskapet en forståelse av hva som er den største risikoen knyttet til endringer i klima og klimareguleringer, og hvordan håndtere og redusere risiko? Her kan vi spørre om policy, mål, tiltak, rapportering etc
- Hvilke mål og ambisjoner og konkrete KPIer har selskapet satt seg på klima- og miljøområdet? Hvordan følges det opp og rapporteres?

Eksempel fra korrupsjonsgjennomgangen

1.2 Foreligger det en egen Antikorrupsjons- eller Compliance-funksjon?

På hvilken måte sørger ledelsen for at compliance-avdelingen/personen har tilstrekkelige ressurser og riktig kompetanse, posisjon og uavhengighet?

Hvordan jobber compliance-avdelingen/personen for å sørge for at alle medarbeidere er oppdatert på problematikken?

Hvilke rapporteringslinjer er etablert mellom compliance- avdelingen/personen og selskapets styre og ledelse?

2.2 Har selskapet rutiner for å gjennomføre risikovurderinger jevnlig innen korrupsjons- og mislighetsområdet?

Hvilke risikoer for korrupsjon anser selskapet som de største?

Hva er styret og ledelsens rolle i slike risikovurderingsprosesser?

Hvordan sørger selskapet for at risikovurderingene hensyntar størrelse, risiko og drift og omfatter alle deler av virksomheten?

I hvilken grad foreligger det rutiner som sikrer at de forebyggende systemene og avdekkende kontrollene er basert på faktisk output fra risikovurderingene?

I hvilken grad mener selskapet at dets antikorrupsjonsprogram er skalert etter selskapets risikoprofil?